

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการถ่ายทอดความรู้ด้านการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์สำหรับวิสาหกิจชุมชนผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้(Knowledge Management: KM)
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ (noitpecreP)
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้(Knowledge Management: KM)

2.1.1 ความสำคัญของการจัดการความรู้ การจัดการความรู้เป็นแนวทางการบริหารจัดการองค์กรยุคใหม่ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบันช่วยทำให้เกิดการจัดระบบในการสร้างค้นหาและแลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆอันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในองค์กรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันได้จากความสำคัญของความรู้ดังกล่าวทำให้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา ปี 2003 (Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA) ได้เพิ่มเรื่องการจัดการความรู้เข้าไป ในหมวดที่ 4 และใช้ชื่อหมวดว่าการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ในทำนองเดียวกันกับเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (Thailand Quality Award: TQA) ซึ่งประยุกต์มาจากเกณฑ์ของสหรัฐอเมริกาก็ได้ปรับเปลี่ยนตามไปด้วยทั้งนี้เป้าหมายของการจัดการความรู้ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติครอบคลุมใน 3 ประเด็นได้แก่ 1)การรวบรวมและถ่ายทอดความรู้ของพนักงาน 2) การถ่ายทอดความรู้ที่มีประโยชน์จากลูกค้า 3) การแสวงหาและถ่ายทอดวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างกัน รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศอื่นๆ ต่างก็คำนึงถึงและบรรจุเรื่องการจัดการความรู้เข้าไว้ด้วย เช่น รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสิงคโปร์ (Singapore Quality Award: SQA) ซึ่งมีประเด็นของการจัดการความรู้และนวัตกรรมและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สำหรับสหภาพยุโรป นั้น (The European Foundation for Quality Management: EFQM) ได้กล่าวถึงการจัดการความรู้ว่าเป็นแนวคิดพื้นฐานสำคัญของการบริหารจัดการนอกจากนี้ยังต้องมีในเรื่องเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสร้างความเชื่อใจ และการแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีระหว่างกันเพื่อความสำเร็จโดยรวมของทุกฝ่ายรวมไปถึงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ 2546 .ศ. มาตรา 11 ได้กำหนดไว้ว่าส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอโดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของ

ข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548, 27) หากองค์กรใดมีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบจะทำให้การดำเนินงานมีความเสี่ยงน้อยลงเพราะความรู้ที่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบนั้นเปรียบเสมือนองค์กรที่มีผู้เชี่ยวชาญหรือมีความรู้ที่มีประสิทธิภาพผ่านประสบการณ์ที่มีผลสำเร็จในสังคมการเรียนรู้ความรู้เป็นสินทรัพย์ที่สำคัญและมีอยู่ในสมองของมนุษย์ (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2543, 18)

จะเห็นได้ว่าการจัดการความรู้เป็นเรื่องสำคัญและถูกกล่าวถึงหรือสอดแทรกอยู่ในกรอบแนวคิดการบริหารจัดการองค์กรชั้นเลิศและเครื่องมือในการปรับปรุงองค์กรทั้งสิ้นเพราะทรัพยากรความรู้สร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

2.1.2 ความหมายของการจัดการความรู้

ผู้วิจัยได้แบ่งเป็นการศึกษาความหมายของการจัดการความรู้ออกเป็นการศึกษาความหมายของความรู้ และการศึกษาความหมายของการจัดการความรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1.2.1 ความหมายของความรู้

ความรู้เป็นสิ่งที่พัฒนามนุษย์ให้แตกต่างจากสัตว์อื่น ๆ มนุษย์นั้นพัฒนาเพื่อช่วยรักษาองค์ความรู้ต่าง ๆ เอาไว้คนรุ่นหลังได้ศึกษาและพัฒนาให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป ยุทธนา) แซ่เตียว, (248, 2548 ซึ่งความรู้ คือ สารสนเทศซึ่งมีความหมาย สาระ มีความเกี่ยวพัน และนำไปปฏิบัติได้) Turban et. al. อ้างถึงใน ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ 2548 ,, 5 (โดยความรู้แบ่งได้เป็น 2 ยุคความรู้ที่เราคุ้นเคยกันเป็นความรู้ในยุคที่ 1 คือเป็นความรู้ที่สร้างขึ้นโดยนักวิชาการ มีความเป็นวิทยาศาสตร์ 1 เน้นความเป็นเหตุเป็นผล พิสูจน์ได้โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือวิชาการ มีการจำแนกแยกแยะเป็นความรู้เฉพาะสาขาวิชาการเฉพาะด้าน เน้นความรู้ในกระตาะ หรือ) Explicit Knowledge แต่ (ความรู้ที่เน้นในเรื่องการจัดการความรู้เป็นความรู้ในยุคที่ 2 เป็นความรู้ที่ผูกพันอยู่กับงานหรือกิจกรรมของบุคคลและองค์กรเป็นความรู้ที่ใช้งานและสร้างขึ้นโดยผู้ปฏิบัติงานหรือกลุ่มผู้ปฏิบัติงานเอง โดยอาจเลือกเอาความรู้เชิงทฤษฎีหรือความรู้จากภายนอกมาปรับแต่งเพื่อการใช้งานความรู้เหล่านั้นมีลักษณะบูรณาการมีความจำเป็นเฉพาะบริบทของงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงาน และองค์กรนั้น ๆ ความรู้ยุคที่ 2 เน้นความรู้ 2 ในคน หรือ (tacit knowledge) วิจารณ์ พานิช) (2548

จึงสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง สารสนเทศที่มีความหมายมีสาระที่มนุษย์นั้นพัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยรักษาองค์ความรู้ต่าง ๆ เอาไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาและพัฒนาให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นด้วยการจดบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ และถ่ายทอดผ่านภาษา สัญลักษณ์หรือสื่อรูปแบบต่าง ๆ

2.1.2.2 ความหมายของการจัดการความรู้

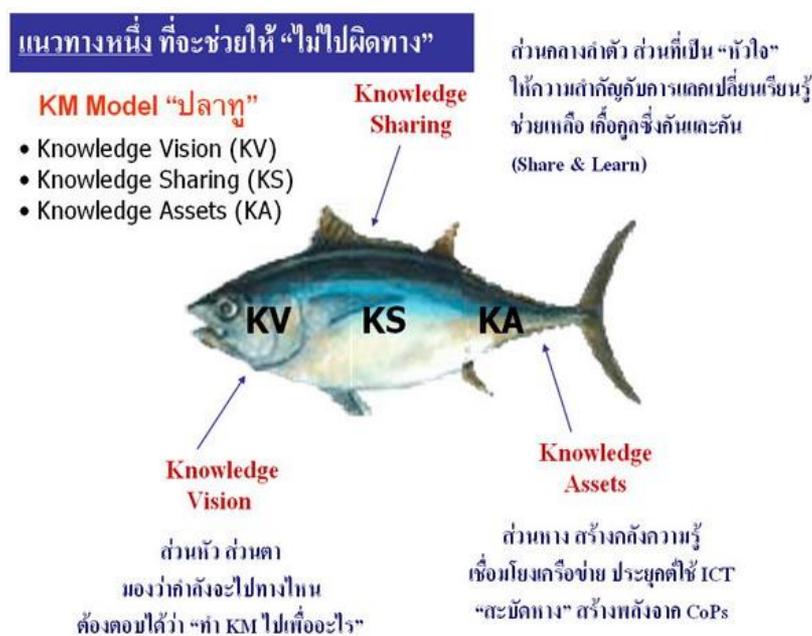
การจัดการความรู้เป็นการรวบรวมความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันสูงสุดโดยความรู้มี ประเภท 2 ประเภทแรกความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคนเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆเป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่ายเช่นทักษะในการทำงานหรือการคิดเชิงวิเคราะห์ และประเภทที่สอง ความรู้ที่ชัดเจนเป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่างๆ ร และสถาบันเพิ่ม.พ. สำนักงาน ก)

ผลผลิตแห่งชาติ,(4 ,2548 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เรียวโกะโทยาม่า (Ryoko Toyama อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ19 ,2548 ,) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการความรู้ หมายถึง การจัดการเพื่อเอื้อให้เกิดความรู้ใหม่โดยใช้ความรู้ประสบการณ์ที่มีอยู่ของคนในองค์กรอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนานวัตกรรมที่จะทำให้มีความได้เปรียบเหนือคู่แข่งทางธุรกิจส่วน เดนแฮม (Denham อ้างถึงใน ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ , 2548) ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการความรู้ว่าเป็นการประเมินทุนทางปัญญา ซึ่งเป็นจุดเด่นเป็นงานที่ต้องวิเคราะห์และมีศักยภาพ ซึ่งมีเงื่อนไขของการเผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้ใช้ยังเป็นการป้องกันทุนทางปัญญาที่จะถดถอย จึงต้องแสวงหาโอกาสผ่านการเพิ่มทุนทางปัญญา เพิ่มคุณค่าและความยืดหยุ่น

จากความหมายข้างต้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การจัดการความรู้ หมายถึง เป็นการจัดการเพื่อเอื้อให้เกิดความรู้ใหม่ โดยใช้ความรู้ประสบการณ์ของคนในองค์กรซึ่งกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารต่าง ๆ อย่างเป็นระบบให้ทุกคนในองค์กรเข้าถึงความรู้และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ในองค์กรด้วยเงื่อนไขของการเผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้ใช้ คือ ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ และสามารถพัฒนาตนเองและการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2.3 รูปแบบจัดการความรู้รูปแบบปลาทูนา

การจัดการความรู้รูปแบบปลาทูนา เป็นรูปแบบการจัดการความรู้ที่ง่าย ๆ โดยแบ่งได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ 1) Knowledge Vision (KV) เป็นส่วนที่ต้องตอบให้ได้ว่าทำการจัดการความรู้ไปเพื่ออะไร 2) Knowledge Sharing (KS) เป็นส่วนสำคัญมากเพราะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเวทีจริง และเวทีเสมือนเช่นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 3) Knowledge Assets (KA) เป็นส่วนขุมความรู้ ที่ทำให้มีการนำความรู้ไปใช้งานและมีการต่อยอดยกระดับขึ้นไปเรื่อย ๆ ดังภาพ 1

ภาพ 1แสดงรูปแบบการจัดการความรู้ TUNA Model

ที่มา: ประพนธ์ ผาสุขยืด),2548)

จากภาพ 1 รูปแบบปลาหู เป็นการจัดการความรู้อย่างง่าย ๆ โดยแบ่งได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ 1) หัวปลา หมายถึง เป้าหมายหลักของการดำเนินการจัดการความรู้ สะท้อน วิสัยทัศน์ความรู้ หรือหัวใจของความรู้ เพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร 2) ตัวปลา หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือการแบ่งปันความรู้ 3) หางปลา หมายถึง ชุมความรู้ ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และบันทึกไว้ใช้งานต่อคนสำคัญของการจัดการความรู้รูปแบบนี้ได้แก่ ,วิจารณ์ พานิช(2548)

2.1.2.4 เครื่องมือในการจัดการความรู้วิจารณ์ พานิช)2549, 57-69 (ได้เสนอเครื่องมือชุดธารปัญญาซึ่งเป็นเครื่องมือของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ใช้กระบวนการเล่าเรื่องราวของความสำเร็จเล็กๆ สกัดชุมความรู้นำมาจัดกลุ่มเป็นแก่นความรู้และทำตารางแห่งอิสรภาพรายละเอียดของเครื่องมือ ดังนี้

1.เรื่องเล่า(Storytelling) เรื่องเล่าที่ดีต้องเป็นเรื่องจริงเล่าแบบถ่อมตัว จริงใจมีรายละเอียดบอกความรู้สึกของผู้เล่าถ้อยคำท่าทางของตัวละครและบรรยากาศของเหตุการณ์อย่างละเอียดเทคนิคการเล่าที่ดีวิธีหนึ่งคือ “เล่าแบบย้อนศร” เล่าผลสำเร็จที่เกิดขึ้นแล้วจึงบอกวิธีปฏิบัติหรือเหตุการณ์ที่นำไปสู่ผลนั้นพลังของเรื่องเล่าไม่ได้อยู่เฉพาะด้านผู้เล่าเพียงฝ่ายเดียวแต่อยู่ที่ฝ่ายผู้ฟังด้วย ผู้ฟังที่ฟังอย่างตั้งใจอย่างลึกซึ้ง อย่างชื่นชม ผ่านทางแวตาสีหน้า ท่าทาง เสียงหัวเราะคำถามที่ถามอย่างชื่นชมเมื่อผู้ฟังผลการตีความเรื่องเล่านั้นก็จะได้มุมมองที่หลากหลายผลของเรื่องเล่าไม่ใช่แค่ให้ความรู้แต่ยังให้ความสนุกสนานมีชีวิตชีวาให้ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคน ให้ความเชื่อมั่นในตนเองควรมีการบันทึกในหลากหลายรูปแบบ เช่น วีดีโอ บันทึกเสียง และภาพนิ่ง บันทึกเรื่องราวเป็นตัวอักษร บันทึก ชุมความรู้ จากเรื่องเล่า

2.ชุมความรู้ (Knowledge Assets) เป็นความรู้ปฏิบัติประเด็นเล็ก ๆ ซึ่งอาจเป็นความรู้ในเชิงทักษะคือเป็นวิธีการเคล็ดลับหรือวิธีปฏิบัติก็ได้เป็นความรู้เชิงวิคิดหรือความเชื่อที่นำไปสู่การปฏิบัติก็ได้เป็นความรู้ในเชิงบรรยากาศที่ช่วยกระตุ้นหรือส่งเสริมการปฏิบัติก็ได้

3.แก่นความรู้(Core Competence) คือ ความรู้ชุดหนึ่ง สำหรับใช้ทำงานใดงานหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จเป็นแก่นความรู้ของบุคคล หรือของกลุ่มก็ได้ใช้ในการปฏิบัติงานใดงานหนึ่งของกลุ่มหรือบุคคลย่อมพัฒนาขึ้นเรื่อยๆหรือเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีหรือการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผลผลิตที่ต้องการหรือการเปลี่ยนแปลงที่ความชำนาญของทีมแก่นความรู้มีลักษณะเป็นความรู้ปฏิบัติหรือความรู้ฝังลึกไม่ใช่ความรู้เชิงทฤษฎี หรือถ้าจะมีส่วนที่เป็นความรู้เชิงทฤษฎีอยู่บ้างก็เป็นส่วนประกอบเล็กน้อยเท่านั้น

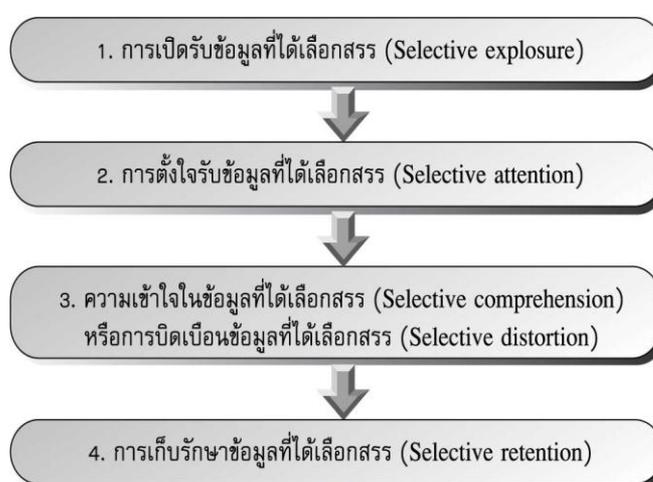
4.ตารางแห่งอิสรภาพเป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่งในชุดธารปัญญาเป็นเครื่องมือเพื่อการประเมินตนเองหรือ Self-Assessment Table แต่เราเรียกตารางแห่งอิสรภาพ เพื่อบอกว่าไม่ใช่การ ประเมินแบบทั่วไปแต่เป็นอิสรภาพของเราที่จะประเมินอย่างไรก็ได้เราเป็นผู้คิดเกณฑ์เองวิธีการจัดทำตารางอิสรภาพคือเขียนระดับของผลลัพธ์หรือขีดความสามารถในการปฏิบัติที่จะบรรลุผลลัพธ์ในระดับต่าง ๆ ของแก่นความรู้ นั้น ๆ ลงไป ระดับ)1-5 จากต่ำสุดไปสูงสุด (ในตารางก็จะได้ตารางแห่งอิสรภาพสำหรับใช้ประเมินขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มได้เทียบกับที่ตนอยากจะเป็น ช่วยให้คนต่างกลุ่มมีเครื่องมือตัวเดียวกันในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

5. ธารปัญญาเป็นทั้งชื่อชุดของเครื่องมือและชื่อของเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้จัดการระบบการจัดการความรู้ รู้ว่าควรเน้นส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่แก่นความรู้ใด และควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มใด ที่แก่นความรู้ใด

6. บล็อก (Blog) เป็นเครื่องมือ ICT สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ฝังลึกหรือความรู้ปฏิบัติ แต่ก็ไม่มีสูตรสำเร็จตายตัวเป็นอิสระของผู้เขียนเป้าหมายคือ มีไว้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่สนใจเรื่องเดียวกันการทบทวนหลังการฝึกปฏิบัติ)AAR: After Action Reviewคือ การอภิปราย (เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อทบทวนว่าเกิดอะไรขึ้นทำไมจึงเกิดจะรักษาจุดแข็งและปรับปรุงจุดอ่อนอย่างไรส่งผลให้ทีมและสมาชิกได้เรียนรู้จากความสำเร็จและความล้มเหลว โดยออกแบบมาเพื่อช่วยให้ทีมและสมาชิกได้เรียนรู้ในกระบวนการทำงาน และเหตุการณ์ที่เหมาะสมสำหรับการทบทวนหลังการฝึกปฏิบัติควรมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด มีเป้าหมายที่ชัดเจน และสามารถวัดผลการดำเนินงานได้ แนวทางการทบทวนหลังการฝึกปฏิบัติ คือ จัดให้มีการทบทวนหลังการฝึกปฏิบัติทันทีในขณะที่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนอยู่พร้อมหน้าและยังจดจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ดีเป็นบรรยากาศของการเปิดใจพูดอย่างตรงไปตรงมา ทุกคนมีส่วนร่วม และสถานะเท่าเทียมกันเริ่มต้นอภิปรายด้วยการตอบคำถามว่า สิ่งที่เราคาดหวังให้เกิดขึ้นคืออะไรให้ทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทบทวนว่าเกิดอะไรขึ้น เปรียบเทียบแผนกับความเป็นจริง และบันทึกผลไว้สำหรับการเรียนรู้ของทีม และถามว่าใครได้ประโยชน์จากการทบทวนหลังการฝึกปฏิบัติ และเผยแพร่ให้รับทราบ สถาบันพัฒนาและรับรอง (58-2547,56,คุณภาพโรงพยาบาล

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้(Perception process)

การรับรู้ (Perception)หมายถึง กระบวนการที่แต่ละบุคคลเลือกสรร จัดระเบียบ และตีความเกี่ยวกับสิ่งกระตุ้น โดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อสร้างภาพที่มีความหมายออกมา (Kerin, Harley and Rudelius. 2004 : 106) ขั้นตอนการรับรู้แบ่งได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพ 2 รูปแสดงขั้นตอนในการรับรู้ (Perception process)

1. การเปิดรับข้อมูลที่ได้เลือกสรรเกิดขึ้นได้เมื่อผู้บริโภคเปิดโอกาสให้ข้อมูลเข้าสู่ตัวเอง เช่นผู้ชมโทรทัศน์อาจจะเลือกเปลี่ยนช่องหรือออกจากห้องเมื่อข่าวสารหรือโฆษณานั้นไม่น่าสนใจหรือเลือกชมถ้าโฆษณานั้นน่าสนใจ

2. การตั้งใจรับข้อมูลที่ได้เลือกสรรเกิดขึ้นเมื่อผู้บริโภคเลือกที่จะตั้งรับสิ่งเร้าและเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความตั้งใจรับข้อมูลนี้การตลาดจะต้องใช้ความพยายามที่จะสร้างงานการตลาดให้มีความเด่นเพื่อทำให้เกิดความตั้งใจรับข่าวสารอย่างต่อเนื่อง

3. ความเข้าใจในข้อมูลที่ได้เลือกสรรในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาความหมายข้อมูลที่ได้รับเข้ามาว่ามีความเข้าใจตามที่อยู่ส่งต้องการหรือไม่ถ้าเข้าใจก็จะนำไปสู่ขั้นต่อไปการตีความขึ้นอยู่กับทัศนคติความเชื่อถือและประสบการณ์

4. การเก็บรักษาข้อมูลที่ได้เลือกสรรหมายถึงการที่ผู้บริโภคจดจำข้อมูลบางส่วนที่เขาได้เห็นได้อ่านหรือได้ยินหลังจากการเปิดรับและเกิดความเข้าใจแล้วนักการตลาดต้องพยายามสร้างข้อมูลให้อยู่ในความทรงจำของผู้บริโภคซึ่งความจำของผู้บริโภคจะทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อ

ทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory) จะขึ้นอยู่กับความรู้จากสภาพแวดล้อมของตน และความสามารถในการแปลความหมายของสภาพนั้นๆ ดังนั้นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยการรับรู้และสิ่งเร้าที่มีประสิทธิภาพซึ่งปัจจัยการรับรู้ประกอบด้วยประสาทสัมผัสและปัจจัยทางจิต คือความรู้เดิมความต้องการและเจตคติเป็นต้นการรับรู้จะประกอบด้วยกระบวนการสามด้านคือการรับสัมผัสการแปลความหมายและอารมณ์

การรับรู้จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดขึ้น อยู่กับสิ่งที่มีอิทธิพล หรือปัจจัยในการรับรู้ ได้แก่ลักษณะของผู้รับรู้ลักษณะของสิ่งเร้าเมื่อมีสิ่งเร้าเป็นตัวกำหนดให้เกิดการเรียนรู้ได้นั้นจะ ต้องมีการรับรู้เกิดขึ้นก่อนเพราะการรับรู้เป็นหนทางที่นำไปสู่การแปลความหมายที่เข้าใจกันได้ซึ่งหมายถึงการรับรู้เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ถ้าไม่มีการรับรู้เกิดขึ้นการเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้การรับรู้จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความคิดรวบยอด ทัศนคติของมนุษย์อันเป็นส่วนสำคัญยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน

การ ที่จะเกิดการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องอาศัยการรับรู้ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์การรับรู้มีขบวนการที่ทำให้เกิดการรับรู้โดยการนำความรู้เข้าสู่สมองด้วยอวัยวะสัมผัสและเก็บรวบรวมจดจำไว้สำหรับเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้เกิด มโนภาพและทัศนคติดังนั้นการมีสิ่งเร้าที่ดีและมีองค์ประกอบของการรับรู้ที่สมบูรณ์ถูกต้องก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีด้วยซึ่งการรับรู้เป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อการรับรู้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน

ความเป็นมาของวิสาหกิจชุมชนเกิดจากการที่ในชุมชนมีการรวมตัวกันเพื่อประกอบธุรกิจในระดับรากหญ้าอยู่มากมาย ซึ่งเป็นธุรกิจที่ยังมีขนาดไม่ถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) หรือสหกรณ์ แต่เป็นธุรกิจที่สามารถช่วยเหลือเศรษฐกิจของประเทศได้ในระดับหนึ่ง ธุรกิจในระดับนี้ยังมีปัญหาที่ประสบอยู่ คือไม่เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานรัฐหรือเอกชนอื่น ๆ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับ การสนับสนุนจากภาครัฐไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง เนื่องจากข้อมูลกลุ่มเป้าหมายและความ

ต้องการไม่ชัดเจนรัฐบาลจึงกำหนดให้มีการออกกฎหมายรองรับการประกอบการเรียกว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

หลักการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ซึ่งจำนวนหนึ่งอยู่ในระดับที่ไม่พร้อมจะเข้ามาแข่งขันทางการค้า ให้ได้รับการส่งเสริมความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาความสามารถในการจัดการ และพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการของหน่วยธุรกิจที่สูงขึ้น

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ประกาศใช้อย่างเป็นทางการแล้วประมาณ 1 ปี ทำให้มีผู้สนใจรวมกลุ่มกันจดทะเบียนที่กรมส่งเสริมการเกษตรอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประเภทของกิจการที่ยื่นจดทะเบียนได้แก่ การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร การผลิตพืช การผลิตปศุสัตว์ ผลิตภัณฑ์ผ้าทอและเสื้อผ้า การผลิตปัจจัยการผลิตเครื่องจักรสาน การผลิตประมง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ดอกไม้ประดิษฐ์ ของชำร่วยของที่ระลึก เครื่องตุ้ม เครื่องไม้และเฟอร์นิเจอร์ สิ่งประดิษฐ์จากโลหะ เครื่องประดับ อัญมณี เครื่องปั้น เครื่องหนัง เครื่องจักรกลและอื่นๆ ลักษณะการจดทะเบียนมีทั้งกลุ่ม ออมทรัพย์ชุมชน ร้านค้าชุมชนสุขภาพการท่องเที่ยวและซ่อมเครื่องจักรกล (โรดแมพวิสาหกิจชุมชน , เดลินิวส์ , 12 กันยายน 2549)

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน (Community enterprise) หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกัน ประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะป็นนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคลเพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัวชุมชนและระหว่างชุมชน (พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548: 1)

ดังนั้นความหมายของวิสาหกิจชุมชนโดยสรุป คือ การประกอบการเพื่อการจัดการโดย "ทุนของชุมชน" อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพึ่งตนเอง ทุนของชุมชน ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงเงินแต่รวมถึง ทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม(กฎเกณฑ์ทางสังคมที่ร้อยรัดผู้คนให้อยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เป็นที่พึ่งอันน่าไว้วางใจกัน)

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หมายถึงคณะบุคคลที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย(พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548: 2)

ความจำกัดในการเข้าถึงแหล่งทุน

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่สามารถระดมทุนผ่านตลาดทุนได้เนื่องจากระบบการบริหารจัดการยังขาดความพร้อมที่ระดมทุนเพิ่มหรือชักนำให้เกิดการร่วมทุนได้ประกอบกับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยังมีความประสงค์ที่จะเป็นเจ้าของธุรกิจเองโดยทั้งหมดการกู้ยืมผ่านสถาบันการเงินมีปัญหาที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ เนื่องจากการขาดมาตรฐานด้านการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังไม่มีกรจัดทำบัญชีธุรกิจที่ได้มาตรฐานทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีโอกาจำกัดในด้านสินเชื่อ ได้รับสินเชื่อไม่เพียงพอ รวมทั้งปัญหาที่ต้นที่คั่นทุนการกู้ยืมสูงมีค่าการ

วิเคราะห์ต้นทุนเทียบต่อยอดสินเชื่อที่สูงกว่าสินเชื่อขนาดใหญ่และต้นทุนอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมที่สูงกว่า เนื่องจากมีอัตราเสี่ยงสูงกว่า นอกจากนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังมีปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ค่อนข้างมากภายหลังเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจด้านการเงินเมื่อกลางปี พ.ศ. 2540 ซึ่งที่ผ่านมายังมิได้รับการจัดการแก้ไขให้ลุล่วงไปมากนัก

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์

การผลิตระบบอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่องอาจเกิดการผิดพลาดเนื่องจากการปฏิบัติงานของเครื่องจักรอุปกรณ์หรือจากคนงานผู้ควบคุมยังมีการผลิตเป็นจำนวนมากและต่อเนื่องกันยังจะทำให้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพแตกต่างกันออกไปดังนั้นจึงต้องมีการควบคุมคุณภาพในกรรมวิธีการแปรรูป ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ทันเวลาดีกว่าปล่อยให้ผลิตต่อไปซึ่งจะได้รับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพแตกต่างกันผู้ซื้อไม่ยอมรับในคุณภาพของผลิตภัณฑ์นั้นได้การควบคุมคุณภาพในกรรมวิธีการแปรรูปแบ่งออกได้ดังนี้

1. การตั้งระดับของการควบคุมคุณภาพ (Quality Control Level) ก่อนอื่นฝ่ายแปรรูปจะต้องทราบว่าผลิตภัณฑ์ที่จะดำเนินการผลิตนั้นมีปัจจัยของคุณภาพ (Quality Factor) ใดบ้างที่เป็นที่ต้องการของตลาดและปัจจัยของคุณภาพเหล่านี้จะต้องมีคุณภาพต่ำสุดที่ผู้ซื้อจะต้องรับได้เท่าใดค่าคุณภาพต่ำสุดของปัจจัยคุณภาพต่าง ๆ ถือเป็นระดับของการควบคุมคุณภาพขั้นต่ำ (Lower Control Level) ซึ่งรวมทั้งค่าของปัจจัยคุณภาพที่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานต่ำสุดของประเทศ (Minimum Quality Standard) ด้วย

2. การตั้งจุดตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผลในสายการแปรรูปนั้นจะมีบางจุดซึ่งเป็นจุดที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดการเสื่อมเสียแก่คุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้ง่ายกว่าจุดอื่น ๆ จึงต้องเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษต่อจุดเหล่านั้นว่าเป็นจุดวิกฤติ (Critical Point) ในสายการแปรรูปการควบคุมคุณภาพของกรรมวิธีการแปรรูปจึงต้องควบคุมจุดเหล่านี้เป็นพิเศษเช่นเดียวกัน โดยการตั้งสถานีควบคุมคุณภาพและเก็บตัวอย่างเพื่อประเมินผลพร้อมทั้งกำหนดวิธีการทดสอบวัดค่าคุณภาพ วิธีเก็บตัวอย่างและจำนวนตัวอย่างขึ้นให้ใช้ปฏิบัติค่าที่วัดได้จะถูกส่งไปยังฝ่ายควบคุมคุณภาพและการประเมินผล หากปรากฏว่าผลออกมาว่าค่าของคุณภาพอยู่นอกระดับการควบคุม (Out of Control Limit) จะต้องรีบดำเนินการแก้ไขปัญหาให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้ค่าของคุณภาพผลิตภัณฑ์กลับไปอยู่ในช่วงของการควบคุมคุณภาพที่ได้กำหนดไว้ จุดประสงค์ในการตั้งจุดตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล เพื่อจะควบคุมให้ปัจจัยคุณภาพแต่ละปัจจัยอยู่ในระดับที่ตลาดต้องการ ในแต่ละขั้นตอนของการแปรรูป หากพบว่าจะมีการแปรปรวนเกิดขึ้นต้องรีบปรับปรุงแก้ไขเสียในระหว่างดำเนินการแปรรูปไม่ปล่อยให้จนผลิตออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งหากตรวจสอบพบว่าผลิตภัณฑ์มีคุณภาพแตกต่างกว่าข้อกำหนดแล้วจะต้องคัดออกเพื่อไปทำการปรับปรุงใหม่ ถ้าปรับปรุงได้ ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายและต้องสูญเสียทั้งเวลา ค่าแรงงานและวัสดุประกอบในการแปรรูปโดยเปล่าประโยชน์ เช่น ต้องสูญเสียภาชนะบรรจุ เป็นต้น หรืออาจต้องตัดทิ้งผลิตภัณฑ์ไปก็ได้

3. การตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ (Finished Product Inspection) การตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้เป็นการตรวจสอบซึ่งต้องปฏิบัติเป็นประจำโดยจะต้องตรวจสอบคุณภาพตาม

ข้อกำหนดของกฎหมายมาตรฐานระดับชั้นของผลิตภัณฑ์หรือตามข้อกำหนดคุณภาพต่ำสุดของมาตรฐานสากลพร้อมกันไป

การตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการควบคุมคุณภาพ เพราะเป็นการตรวจสอบซ้ำเพื่อให้มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้นั้น มีปัจจัยคุณภาพต่าง ๆ อยู่ในระดับที่ควบคุมหรือไม่ โดยปกติหากได้มีการควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบ และควบคุมคุณภาพในกรรมวิธีการแปรรูปอย่างถูกต้องเหมาะสมแล้ว ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ควรมีคุณภาพในระดับที่กำหนดผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วจึงจะนำไปเก็บเพื่อรอจำหน่ายต่อไป

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือ (.มผช) Thai Community Product Standard (s) หมายถึงข้อกำหนดทางวิชาการที่ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (.สมอ) ได้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ผลิตชุมชนในการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นเครื่องมือที่ใช้เพื่อสนับสนุน ผู้ประกอบการให้มีแนวทางในการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การใช้งานและปลอดภัยต่อผู้บริโภคอีกทั้งยังสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค เนื่องจากมีหลักเกณฑ์การตรวจสอบและมีหน่วยงานกำกับดูแลทั้งการให้การรับรองและการตรวจติดตามผลภายหลังได้รับการรับรองแล้ว

ความเป็นมาของ มผช.

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันผู้ประกอบการภายในประเทศมีอยู่หลายประเทศมีอยู่หลายระดับทั้งที่เป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่ขนาดกลาง และขนาดย่อม รวมถึงผู้ผลิตในชุมชนผู้ประกอบการบางรายสามารถผลิตสินค้าเพื่อส่งออกได้ แต่ยังมีผู้ประกอบการจำนวนมากที่เป็นผู้ประกอบการขนาดย่อมและผู้ผลิตในชุมชนที่ต้องการการพัฒนาและการส่งเสริมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับกระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้มอบหมายให้สำนักงานอุตสาหกรรมจัดทำโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนขึ้นเพื่อเสริมสร้างให้ชุมชนนำภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ โครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนให้การสนับสนุนในด้านการกำหนดมาตรฐานเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการรับรอง และสามารถประกันคุณภาพให้กับผู้บริโภคตลอดจนเป็นแนวทางที่เชื่อมโยงผลิตภัณฑ์จากชุมชนสู่ตลาดผู้บริโภคอย่างกว้างขวางทั้งในและต่างประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของ มผช.

1. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้รับการรับรองและแสดงเครื่องหมายรับรอง
2. ส่งเสริมด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ผลิตระดับชุมชนในการทำผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตลอดจนผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ชุมชน
3. มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาแบบยั่งยืนยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องตามนโยบายรัฐบาลในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

แนวคิดการดำเนินงาน มผช.

1. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยสู่สากล (Local Yet Global)
2. การใช้หลักพึ่งตนเองและการคิดอย่างสร้างสรรค์ของชุมชนการตัดสินใจและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ร่วมกันให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่มีคุณค่าและสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน
3. การผลักดันผลิตภัณฑ์ดีเด่นที่ผ่านการคัดเลือกจาก กอ .นตผ.ให้สู่การผลิตที่มีมาตรฐานและได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์
4. การสร้างผลิตภัณฑ์โดยใช้แรงงานและทรัพยากรในท้องถิ่น

ผลิตภัณฑ์ที่นำมากำหนดมผช.

ผลิตภัณฑ์ที่จะนำมากำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนั้น ได้พิจารณาจากบัญชีรายชื่อผลิตภัณฑ์ของคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ ซึ่งครอบคลุมผลิตภัณฑ์ 5 ประเภท คือ

1. อาหาร
2. เครื่องดื่ม
3. ผ้าเครื่องแต่งกาย
4. ศิลปะประติมากรรมและของที่ระลึก
5. สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน คืออะไร (.คกม)

30 คือ คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยปลัดกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ .คกมกันยายน 2545 โดยมีเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นประธานคณะกรรมการชุดนี้เพื่อดำเนินการโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

อำนาจหน้าที่ของ คกม .

1. พิจารณากำหนด แก๊ไข และยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. ให้การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยการออกไปรับรองและการติดตามผลภายหลังที่ได้รับการรับรองแล้ว
3. ส่งเสริม พัฒนา และประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและข้อมูลให้กับผู้ผลิตในชุมชน
4. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยเหลือดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย
5. ติดตามประเมินผลและรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการวิจัยพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยี ใน กอแห่งชาติ ทราบทุกระยะ .นตผ .
6. ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนชุมชนตามที่ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมายและให้ความเห็นชอบแนวทางการดำเนินงานโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของ สมอคือ .

1) การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สมอ .จะกำหนดมาตรฐานโดยมีข้อกำหนดที่เหมาะสมกับสภาพของผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีแนวทางปฏิบัติไม่ซับซ้อนเพื่อให้ผู้ผลิตเข้าถึงมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนได้ง่ายและคำนึงถึงระยะเวลาในการกำหนดมาตรฐานโดยใช้ข้อมูลจากประชุมสัมมนาเพื่อจัดทำมาตรฐาน โดย สมอ รือจัดจ้างกลุ่มนักวิชาการและให้ผ่านการพิจารณาพิจารณาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนประกาศใช้

2) การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน สมอ. จะให้การรับรองและการตรวจติดตามผลเพื่อสนับสนุนผู้ทำให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภคโดยการเก็บตัวอย่างทดสอบและค่าใช้จ่ายในการทดสอบตัวอย่างทางโครงการฯ จะให้การสนับสนุนสมอ . จะกำหนดรูปแบบเครื่องหมายรับรองและจะประชาสัมพันธ์เผยแพร่เพื่อให้ผู้บริโภคทราบและยอมรับอย่างทั่วถึง

ด้านพัฒนาผู้ผลิตในชุมชน (3) ในกรณีที่ผู้ผลิตบางรายมีปัญหาในการทำผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด สมอ. จะเข้าไปให้ความรู้เบื้องต้นโดยการส่งผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการฝึกอบรมและให้คำปรึกษาแนะนำ ณ ตำบลสถานที่ผลิตจนมีขีดความสามารถรองรับได้

4 ด้านส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ สม (จะสร้างการรับรู้เพื่อให้รู้จักและเกิดความตระหนักตื่นตัวโดยเปิดตัวและแนะนำโครงการผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สร้างแรงจูงใจทั้งทางตรงและทางอ้อมกล่าวคือจัดประชุมผู้นำชุมชนหมู่บ้านที่มีผลิตภัณฑ์ชุมชนและเผยแพร่โครงการให้ทราบด้วยวิธีการต่างๆ เน้นใช้สื่อในท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ เช่น สปอตโฆษณาทางวิทยุโทรทัศน์ ฯลฯ ตอกย้ำความสำเร็จของผู้ได้รับการรับรองและยกย่องเชิดชูเพื่อเป็นแบบอย่างความสำเร็จของผลิตภัณฑ์ชาวบ้านภูมิปัญญาไทยและให้ผู้ผลิตเกิดภาพพจน์ที่ดีว่าเป็นสินค้าคุณภาพเทียบสินค้าแบรนด์เนมทั้งหลาย

การกำหนดมาตรฐาน มผช.

คัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่ .1 จะกำหนดมาตรฐาน

- 2 นักวิชาการมาตรฐานของ สมอ . . เป็นผู้จัดร่าง มผช.
- 3 ที่จัดทำมีความพร้อม และมีรายละเอียดที่สมบูรณ์ . จัดการประชุมเพื่อให้ร่าง มผช .
- 4 . จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาร่าง มผช.
- 5 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอคณะกรรมการ . นำร่าง มผช . มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) พิจารณา

ต่อประธาน .เสนอ มผช . 6กมช. ลงนามเพื่อประกาศใช้ต่อไป

การตรวจติดตามคุณภาพของผลิตภัณฑ์

. ในการตรวจติดตามคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้ที่ได้รับการรับรองแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่จากสมอ จะสุ่มซื้อตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรวจสอบตามมาตรฐานและจะประเมินผลพร้อมทำหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ผลิตทราบทั้งผลผ่านและไม่ผ่านสำหรับผู้ที่ไม่ผ่านในหนังสือจะแจ้งเตือนให้แก้ไขปรับปรุงและควบคุมการทำผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ผู้ที่ได้รับการรับรองทราบและตระหนักถึงการรักษาและควบคุมคุณภาพปรับปรุงแก้ไขคุณภาพผลิตภัณฑ์ของตนเองหรือของกลุ่มในรายการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานโดยไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เพื่อยื่นขอใหม่

และไม่ต้องส่งตัวอย่างตรวจสอบซ้ำครั้งที่ 2 แต่อย่างไรก็ตาม ใ้รับรองยังคงใช้ได้เหมือนเดิมทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่จากสมอจะเป็นผู้พิจารณาในการไปสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจติดตามคุณภาพในครั้งต่อไป.
เอง

หน่วยงานที่ตรวจสอบ มผช.

กลุ่มผลิตภัณฑ์ อาหาร ส่งตรวจสอบที่ สถาบันอาหาร กลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้า งานหัตถกรรม ส่งตรวจสอบที่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจตุจักรและกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

เครื่องหมาย มผช.

เครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มีลักษณะเป็นรูปมือประสาน โดยมีสัญลักษณ์ของสมอ.อยู่ตรงกลางซึ่งมีความหมายดังนี้ มือ หมายถึงการผลิตที่ใช้มือเป็นหลัก มือที่ประสานกัน หมายถึงการผลิตที่เป็นการผลิตในชุมชนมีการรวมกลุ่มกัน สัญลักษณ์ สมอ หมายถึงการรับรองโดย .สมอสี ใช้สี .พื้นเพียงสีเดียวสีอะไรก็ได้

ความแตกต่างของ มผช.และมอก.

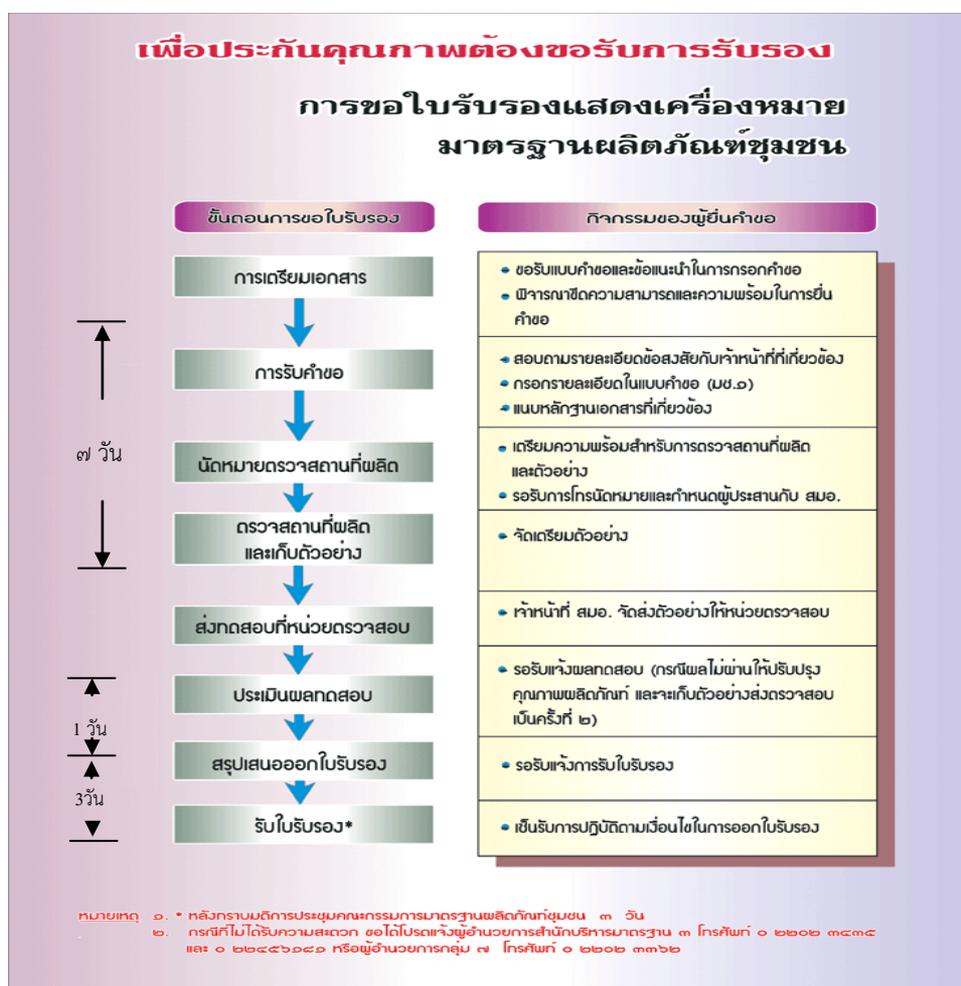
ตารางที่ 1 (.มผช) ความแตกต่างกันระหว่างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 3 แบ่งเป็น (.มอก)หัวข้อหลักดังนี้

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (.มอก)	มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (.มผช)
ข้อกำหนด .1มอก .มีข้อกำหนดที่ซับซ้อน และมีความเป็นวิชาการสูง	ที่มผชมีข้อกำหนดง่ายๆ .โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้
ผลิตภัณฑ์ .2 ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมอกได้มาจากกระบวนการ.ผลิตที่มีการควบคุมคุณภาพในทุกขั้นตอนการผลิตเพื่อให้ความมั่นใจว่าจะคงไว้ซึ่งระดับคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในมอกได้ .อย่างสม่ำเสมอ	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง มผช .จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากระบวนการผลิตอย่างง่าย ๆ โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ แต่ยังคงไว้ซึ่งระดับคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานฯ
ระยะเวลาในการตรวจสอบ .3 การตรวจสอบผลิตภัณฑ์ตาม มอก .จะใช้เวลาค่อนข้างนานขึ้นอยู่กับ คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์และระยะเวลาการทำงาน ของหน่วยตรวจสอบ	ในขณะที่ มผช.ใช้เวลาไม่นานในการทดสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์

ความเกี่ยวข้องระหว่าง OTOP กับ มผช.

โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เป็นโครงการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อ 1) สร้างงาน สร้างรายได้แก่ชุมชน 2) สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน ให้สามารถคิดเอง ทำเอง ในการพัฒนาท้องถิ่น 3) ส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยมีคณะกรรมการดูแลกิจกรรมในหลายๆ ด้านซึ่ง สมอ ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมาตรฐานและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้รับผิดชอบงานด้านการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน การรับรองคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคและเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าของผู้ผลิตในชุมชนให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ

อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ที่จะขอ มผช ไม่จำเป็นต้องได้ OTOP แต่ผู้ขอต้องเป็นผู้ผลิตในชุมชนหรือเป็นกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสตรี กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น ต้องเป็นผู้ทำสินค้านั้นจริงและต้องเป็นสินค้าที่มีการกำหนดมาตรฐานชุมชน (มผช)

ภาพ 4 ขั้นตอนการดำเนินงานในการให้การรับรอง

รายละเอียดของมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

มาตรฐานประเภทอาหาร

- .1ลักษณะทั่วไปและลักษณะเนื้อสัมผัส(ถ้ามี)
- (มี)
- .2สีและกลิ่นรส
- .3สิ่งแปลกปลอม
- .4วัตถุเจือปนอาหาร (ถ้ามี)
- .5วอเตอร์แอกทิวิตีและจุลินทรีย์(ถ้ามี)

มาตรฐานประเภทเครื่องตี

- กรณีเป็นเครื่องตีที่มีแอลกอฮอล์
- .1คุณลักษณะทางเคมี
- .2คุณลักษณะทางกายภาพ
- .3สิ่งแปลกปลอม
- .4ความเสถียร
- .5วัตถุเจือปนอาหาร (ถ้ามี)

มาตรฐานประเภทเครื่องตี

- กรณีเป็นเครื่องตีที่ไม่มีแอลกอฮอล์
- .1ลักษณะทั่วไป
- .2สีกลิ่น และรส
- .3สิ่งแปลกปลอม
- .4วัตถุเจือปนอาหาร (ถ้ามี)
- .5วอเตอร์แอกทิวิตีและจุลินทรีย์(ถ้ามี)

มาตรฐานประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย

- .1ลักษณะทั่วไป
- .2เอกลักษณ์
- .3ชนิดเส้นด้ายที่ใช้ทอ
- .4ความกว้างและความยาว
- .5ความเป็นกรดต่าง-
- .6การเปลี่ยนแปลงขนาดภายหลังการซักและทำให้แห้ง
- .7ความคงทนของสีต่อการซักและต่อเหงื่อ

มาตรฐานประเภทศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก

- .1ลักษณะทั่วไป
- .2วัตถุดิบที่ใช้ต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม
- .3การถักสาน ลวดลาย การเก็บริม การตัดเย็บหรือการขึ้นรูป การประกอบหรือการตกแต่งด้วยวัสดุอื่นสีและการเคลือบเงา
- .4วัตถุเจือปนอาหาร (ถ้ามี)
- .5กรณีที่ใช้กับน้ำหรือของเหลวต้องไม่รั่วซึม
- การใช้งาน .6

มาตรฐานประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

- .1ลักษณะทั่วไป
- .2สี กลิ่น และส่วนประกอบ
- .3ความคงสภาพ
- .4จุลินทรีย์
- .5ความเป็นกรดต่าง-
- สารปนเปื้อน .6

ภาพ 5คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ชุมชนแต่ละประเภท

การบรรจุผลิตภัณฑ์

กรณีมีภาชนะบรรจุ ให้กล่าวถึงภาชนะบรรจุไว้ด้วย

กรณีที่หุ้มห่อด้วยวัสดุ ให้กล่าวถึงวัสดุไว้ด้วย

กรณีมีปริมาตรสุทธิ ให้ระบุเป็นน้ำหนักสุทธิ หรือจำนวนชิ้น หรือปริมาตรสุทธิไว้ด้วย

ตัวอย่าง มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนผลไม้กวน (มผช.254/35๖)

เครื่องหมายและฉลาก

ให้ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์อย่างน้อยต้องมีเลขอักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่ายชัดเจน

(1) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์เช่น หมวกเส้นใยน้ำตาลกระเป่าเส้นใยตาล

ส่วนประกอบที่สำคัญ (2)

(3) ขนาดหรือมิติ หรือน้ำหนักสุทธิ

(4) วัน เดือนปีที่ทำ

(5) ข้อเสนอแนะในการใช้และดูแลรักษา

(6) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำพร้อมสถานที่ตั้งหรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
ในกรณีใช้ภาษาต่างประเทศต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

การชักตัวอย่างและเกณฑ์การตัดสิน

การชักตัวอย่างและการยอมรับให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนด

การทดสอบ

เป็นการกำหนดวิธีทดสอบของแต่ละข้อกำหนดอาจตรวจสอบโดยคณะผู้ตรวจสอบที่มีความชำนาญหรือใช้เครื่องมือต่างๆวิธีทดสอบอาจกำหนดให้ตรวจพินิจหรือวัดด้วยเครื่องวัดที่เหมาะสมหรืออ้างอิงที่เป็นที่รู้จักและยอมรับ

สัญลักษณ์ของการผลิต

- 1 . สถานที่ตั้งและอาคาร . ที่ทำ
- 2 . เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการทำ
- 3 . การควบคุมกระบวนการทำ
- 4 . การสุขาภิบาล การบำรุงรักษา และการทำความสะอาด
- 5 . บุคลากรและสัญลักษณ์ของผู้ทำ

ตัวอย่างใบรับรอง มผช.

เลขที่ ๑๗๕๘๘๖ ๒๕๖๑๒๒๒๒

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ให้ใบรับรองฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมบ้านประโคนชัย

ได้ยื่น ขุมเพาะไปแสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนกับ

กัญฉิม มาตรฐานเลขที่ มผช.347/2546

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับเกณฑ์รับรอง กัญฉิม

สถานที่ที่ปลูก กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมบ้านประโคนชัย

เลขที่ 355 ระยะเวลาปลูก - ปลูก กัญฉิม หน่อ 4

ตำบล ประโคนชัย อำเภอ ประโคนชัย จังหวัด บุรีรัมย์

ออกให้ ณ วันที่ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นางไพโรจน์ สีบุญเรือง)

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มีเลขที่ที่ ๕๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ภาพ 6 ตัวอย่างใบรับรอง มผช.

ประโยชน์ของมผช.

มผชมีประโยชน์อย่างไร.

(มผช) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นข้อกำหนดทางวิชาการที่กำหนดคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์โดยมีเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสมกับสภาพของผลิตภัณฑ์และอยู่ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินในการให้การรับรองผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดอีกทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาและยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตในชุมชนให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานของรัฐ สำหรับประโยชน์ของ มผช ที่มีต่อ ผู้บริโภค ผู้ผลิต และเศรษฐกิจ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ประโยชน์ของ มผช.

ประโยชน์ต่อผู้บริโภค	ประโยชน์ต่อผู้ผลิต	ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวม
<p>เมื่อเกิดการแข่งขันของ.1 ธุรกิจชุมชนในเชิงคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์ผู้บริโภคจะ ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพที่ ดียิ่งขึ้น</p> <p>ผลิตภัณฑ์มีความ .2 ปลอดภัยในการใช้งาน และการบริโภค</p> <p>ประหยัดเงิน.3และเวลา ในการเลือกซื้อเลือกใช้ เพราะผลิตภัณฑ์ที่ได้รับ มาตรฐานสามารถ สับเปลี่ยนทดแทนกันได้ ได้รับความเป็นธรรมใน.4 การซื้อขายผลิตภัณฑ์เพราะ ผลิตภัณฑ์มาตรฐานจะมี คุณภาพสมราคาและ สามารถเลือกซื้อได้ตาม ความต้องการ สามารถซื้อหาสินค้าที่มี.5 คุณภาพและสมรรถนะใน การทำงานได้อย่าง เดียวกันในราคาต่ำลง</p>	<p>1.มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ กำหนดขึ้นสามารถใช้เป็น สื่อกลางในการตกลงซื้อขาย สินค้าที่มีคุณลักษณะตาม มาตรฐานระหว่างผู้บริโภคกับ ผู้ผลิตรายย่อยเพื่อให้ฝ่ายใด เสียเปรียบทางการค้า</p> <p>2.มาตรฐานยังเป็นประโยชน์ โดยตรงกับผู้ผลิตสินค้าชุมชน โดยผู้ผลิตแต่ละรายที่ต้องการ ทำสินค้าให้ได้มาตรฐานเป็นที่ ยอมรับสามารถนำมาตราฐานไป ศึกษาและปรับปรุงกระบวนการ ผลิตตลอดจนสถานที่ ทำให้ เป็นไปตามข้อกำหนดใน มาตรฐานก่อนที่จะขอรับการ รับรองจาก สมอ .</p> <p>3.ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการ รับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ชุมชนซึ่งเป็นการยกระดับ คุณภาพการผลิตสร้างความ เชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคที่ปัจจุบัน หันมาให้ความสนใจกับสินค้าที่ ผลิต ภายในประเทศมากขึ้น</p>	<p>ทำให้เกิดคว.1ามสะดวกในการ ติดต่อสื่อสารเพราะมีความ เข้าใจที่ตรงกัน</p> <p>.2ประหยัดกำลังคนการใช้วัสดุ และเวลาลดค่าใช้จ่ายในการ จัดการส่งสินค้าออกสู่ตลาด การใช้บริการทำให้สามารถลด ต้นทุนการผลิตและราคา จำหน่ายลงได้</p> <p>การสร้างพื้นฐานในการ.3 เปรียบเทียบก่อให้เกิดความ ยุติธรรมในการซื้อขายและเป็น พื้นฐานการแข่งขันในเชิงการค้า ประหยัดการใช้.4</p> <p>ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ เพราะสามารถใช้ทรัพยากรของ ประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด .5สร้างความนิยมเชื่อถือใน สินค้าที่ผลิตขึ้นแก่ผู้ซื้อทั้งใน ประเทศและต่างประเทศขยาย ตลาดสินค้าอุตสาหกรรมอันเป็น การสร้างพื้นฐานที่มั่นคงให้แก่ กิจการอุตสาหกรรมและ พัฒนาการเศรษฐกิจของ ประเทศ</p>

การมีหรือไม่มี มผชต่างกันอย่างไร .

การที่สินค้าของท่านมี มผช หมายถึง ผลิตภัณฑ์ของท่านได้ผ่านการตรวจสอบแล้วว่ามี .
คุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่ สมอ กำหนด .ทำให้สินค้าท่านมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นที่มีหน่วยงาน
ราชการให้การรับรองและอาจมีหน่วยงานอื่นพิจารณาंनाเครื่องหมาย มผช ไปใช้เป็นหลักเกณฑ์.เงื่อนไข

สำหรับกิจกรรมของหน่วยงานนั้น ๆ เช่นการคัดสรรคสุดยอดผลิตภัณฑ์แต่ทั้งนี้สินค้าที่ไม่มีมผช. ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีคุณภาพเพียงแต่ว่าผู้ผลิตอาจไม่ได้นำสินค้ามายื่นคำขอและตรวจสอบตาม มผช.

สรุป

มีความสำคัญต่อทั้งผู้ . จะเห็นได้ว่าเครื่องหมาย มผชผลิตและผู้บริโภค เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ได้มผชถือเป็นเครื่องการ . นตีคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชนิดนั้น ๆ และเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้บริโภคตลอดจนการได้รับเครื่องหมายดังกล่าวยังเป็นแนวทางที่เชื่อมโยงผลิตภัณฑ์จากชุมชนสู่ตลาดผู้บริโภคอย่างกว้างขวางทั้งในและต่างประเทศต่อไป ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นได้ก็จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของชุมชนและขยายผลไปสู่ระดับประเทศ ท้ายที่สุดผู้ที่จะได้รับประโยชน์สูงสุดก็คือคนไทยทุกคน ที่นอกจากจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นแล้ว ยังสามารถอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดภูมิปัญญาให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก และคงอยู่สืบไปจนรุ่นลูกหลาน

2.6งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาภรณ์พงษ์ตระกูล (2553)ได้ทำการศึกษาการพัฒนาการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอของบริษัทเหรียญทอง แอพพาวเรล จำกัด อำเภอแม่สอด จังหวัดตากงานวิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนาการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือสินค้า ในบริษัทเหรียญทอง แอพพาวเรล จำกัด โดยกำหนดกรอบแนวคิดของหลักวัฏจักรเดมิ่ง ใน 4 ด้านต่อไปนี้ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการปฏิบัติ 3) ด้านการตรวจสอบ 4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ ข้อที่ 2 แบ่งเป็น 2 วิธีวิธีที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารของบริษัท เหรียญทอง แอพพาวเรล จำกัด จำนวน 16 คนพนักงานในแต่ละแผนก จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามแบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ วิธีที่ 2 การสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย และพนักงานระดับปฏิบัติงานของบริษัท เหรียญทอง แอพพาวเรล จำกัด จำนวน 12 คน ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าแผนกและบุคลากร ของบริษัท เหรียญทอง แอพพาวเรล จำกัด จำนวน 18 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้วิธีจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอ ของบริษัท เหรียญทองแอพพาวเรล จำกัด ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับน้อย ปัญหาการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอของบริษัท เหรียญทอง แอพพาวเรล จำกัด ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก 2. จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอของบริษัท เหรียญทอง แอพพาวเรล จำกัด ทั้ง 4 ด้าน ด้านการวางแผน แนวทางที่ได้ คือจัดให้มีพนักงานควบคุมคุณภาพตามหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละแผนกจัดการประชุมชี้แจงระหว่างผู้บริหารกับพนักงานก่อนเริ่มปฏิบัติงานในขั้นต่อไปให้ผู้บริหารมีการจัดระบบควบคุมคุณภาพในกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมสิ่งทอเพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าจัดอบรมบุคลากรของโรงงานให้มีความรู้ในเรื่องการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอในขั้นตอนต่างๆ จัดให้มีการวางแผนการปฏิบัติงานล่วงหน้าเป็นประจำทุกเดือนจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญในด้านการวางแผนเพื่อดูแลและให้ความรู้แก่พนักงานด้านการปฏิบัติ แนวทางที่ได้ คือจัดอบรมหัวหน้าแผนกในแต่ละแผนกให้มีความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ทำการศึกษาต้นแบบของสินค้าตามที่ลูกค้าต้องการจัดให้มีการกำหนด

มาตรฐานการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ จัดให้มีกิจกรรมทำร่วมกันระหว่างพนักงาน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานจัดให้มีการตรวจสอบดูแลวัสดุอุปกรณ์ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพในทุกขั้นตอนการผลิต อุตสาหกรรมสิ่งทอจัดให้มีพนักงานตรวจสอบคุณภาพในแต่ละขั้นตอนก่อนบรรจุเพื่อส่งออกจัดให้มีพนักงานตรวจสอบคุณภาพในแต่ละขั้นตอนของคุณภาพเส้นด้ายจัดให้มีพนักงานตรวจสอบชิ้นงานในขั้นตอนการผลิตทุกขั้นตอนจัดให้มีพนักงานติดตามผลของชิ้นงานหลังจากมีการตรวจสอบชิ้นงานทุกครั้งด้านการปรับปรุงแก้ไขแนวทางที่ได้คือ จัดอบรมหัวหน้าแผนกแต่ละแผนกให้มีความรู้เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอ หัวหน้าแผนกแต่ละแผนกควรดูแลและให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาขณะปฏิบัติงานของพนักงานจัดให้มีการระดมสมองระดับหัวหน้าแผนกเพื่อหาทางแก้ไข ข้อบกพร่องและป้องกันมิให้เกิดขึ้นอีก มีการวางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ 3. การติดตามผลการใช้แนวทางการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอของบริษัทเหรียญทองแอฟฟารี จำกัด จากการนำแนวทางการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอของบริษัทเหรียญทองแอฟฟารี จำกัด ไปทดลองใช้ และติดตามผลการใช้แนวทาง พบว่าผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการมีความคิดเห็นในการใช้แนวทางการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอทำให้การปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนมีความถูกต้องมากขึ้นสามารถผลิตสินค้าได้ตรงตามมาตรฐาน และทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสามารถลดปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

ภัทรธิราผลงาม ได้ทำการศึกษาวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ (2551) 1) เพื่อศึกษาบริบทชุมชนและบริบทกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองนาด้วง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย 2) เพื่อศึกษากระบวนการทอผ้า ปัญหาและความต้องการในการพัฒนากระบวนการทอผ้า 3) เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ในกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองนาด้วงวิธีดำเนินการวิจัยใช้การผสมผสานวิธีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพโดยเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักโดยใช้กระบวนการ PAR การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การสัมภาษณ์แบบเชิงลึกร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และใช้เทคนิคการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ประชาชน และคณะกรรมการหมู่บ้านผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนาด้วงเพื่อตอบแบบสำรวจชุมชน ผู้ทอผ้าและตัวแทนจากเทศบาลนาด้วง พัฒนาการอำเภอนาด้วงเพื่อสนทนากลุ่มและประชุมระดมความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการทอผ้าพาณิชย์จังหวัดเลย อุตสาหกรรมจังหวัดเลย พัฒนาการจังหวัดเลยเพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรวมทั้งผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนาผ้าทอพื้นเมืองประกอบด้วยสมาชิกในกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองนาด้วงและกลุ่มทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบ้านหนองนาคำจังหวัดขอนแก่นและผู้นำชุมชน ร่วมกับตัวแทนจากเทศบาล และพัฒนาการอำเภอนาด้วงส่วนการศึกษาช่องทางการตลาดโดยการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคผ้าทอมือและการตัดสินใจซื้อผ้าโดยใช้แบบสอบถาม

นุจิรา รัศมีไพบูลย์ (2549) ได้ทำการศึกษาวิจัย สภาพปัจจุบันและปัญหาผลิตผ้าจากรวบรวมลวดลายและเทคนิคในการนำลวดลายผ้าจกลาวครั้งและสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนความรู้ที่จะนำไปสู่การผลิตผ้าจกลาวครั้งคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยมีการดำเนินงานวิจัยเป็นรูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมกับกลุ่มทอผ้าบ้านทุ่งเพื่อศึกษาบริบทชุมชนบริบทกลุ่มทอผ้าและแนวทางการพัฒนาผ้าจกลาวครั้งโดยใช้การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการผลิตผ้าจกลาวครั้งเพื่อหาแนว

ทางการพัฒนาโดยกลุ่มทอผ้าร่วมกันพัฒนาการใช้สีและลวดลายผ้าสไบและบรรจุภัณฑ์ก่อนลงมือปฏิบัติร่วมกันในกลุ่มได้มีการศึกษาหาความรู้โดยการศึกษาดูงานกลุ่มทอผ้าจกใกล้เคียงเพื่อสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาคุณภาพผ้าจกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเตรียมและการใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์การย้อมสีเส้นด้ายและความรู้ด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนหลังจากการร่วมเรียนรู้ได้ทำการพัฒนาโดยการทดลองทอผ้าที่มีการออกแบบ

อนงค์พรรณน หัตถมาศ (2547)ได้ทำการศึกษาวิจัย เพื่อการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์หัตถกรรมกระเป่าผ้าพื้นเมือง บ้านนาजूอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ประจำปี 2547 เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าพื้นเมืองพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าพื้นเมืองและพัฒนารวมกลุ่มของชุมชนสู่ความเข้มแข็งกลุ่มผู้ผลิตมีจำนวน 30 คนกลุ่มตัวอย่างคือผู้ผลิตที่มีความพร้อมในการพัฒนา จำนวน 25 คนเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี 6 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ในการจัดทำประชาคมเกี่ยวกับจุดแข็งจุดอ่อนของกลุ่มผู้ผลิตกระเป่าผ้าพื้นเมืองฉบับที่ 2 แบบจัดเก็บจำนวนรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าพื้นเมืองก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนาฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นรูปแบบผลิตภัณฑ์กับกลุ่มผู้ซื้อ ฉบับที่ 4 แบบตรวจสอบความพร้อมของกระบวนการผลิตในแต่ละขั้นตอน ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นภาวะการเป็นผู้นำกับกลุ่มผู้ผลิต ฉบับที่ 6 แบบจัดเก็บข้อมูลด้านพัฒนาการของผู้นำก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าพื้นเมืองมีผลทำให้จำนวนรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าพื้นเมือง เพิ่มขึ้น จำนวน 25 รูปแบบและความคิดเห็นของกลุ่มผู้ซื้อเกี่ยวกับรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าพื้นเมืองอยู่ในระดับมาก 2. การพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าพื้นเมืองจากผลการตรวจความพร้อมของกระบวนการผลิตในแต่ละขั้นตอนมีผลทำให้กลุ่มผู้ผลิตส่วนใหญ่มีความพร้อมร้อยละ 83.33 3. การพัฒนารวมกลุ่มของชุมชนสู่ความเข้มแข็งภาวะการเป็นผู้นำมีดังนี้กลุ่มผู้ผลิตกระเป่าผ้าพื้นเมืองบ้านนาजूยอมรับหัวหน้ากลุ่มผู้ผลิตคนปัจจุบันเห็นว่าหัวหน้ากลุ่มผู้ผลิตคนปัจจุบันมีภาวะการเป็นผู้นำหัวหน้ากลุ่มสนับสนุนให้มีการผลิตกระเป่าผ้าพื้นเมืองบ้านนาजूหัวหน้ากลุ่มสามารถจัดการเรื่องค่าใช้จ่ายและรายได้จากการจำหน่ายกระเป่าผ้าพื้นเมืองของสมาชิกอย่างยุติธรรมได้และด้านการพัฒนาผู้นำหลักการพัฒนาพบว่าพัฒนาอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด คือมีความเต็มใจในการเป็นผู้นำกลุ่มผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าพื้นเมืองมีความพร้อมในการเป็นผู้นำกลุ่มผลิตกระเป่าผ้าพื้นเมืองและมีการสนับสนุนหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กระเป่าผ้าพื้นเมือง